

N:o 11.

Ank. till Riksd. Karsli den 1 Maj 1879, kl. 6 e. m.

Memorial, i fråga om pension åt f. d. verkmästaren vid Riksbankens pappersbruk F. Bladin.

Uti en till Banko-Utskottet ingifven skrift har f. d. verkmästaren vid Riksbankens pappersbruk Fabian Bladin anhållit, det Utskottet måtte hos Riksdagen förorda honom till erhållande för hans återstående lifstid af en årlig pension på Tumba bruks stat till belopp af 3,000 kronor.

Anmodade att i anledning af denna skrift till Utskottet inkomma med utlåtande, hafva fullmäktige i Riksbanken till en början upplyst:

att Bladin är född den 1 Juni 1820 och antogs till verkmästare vid pappersbruket genom kontrakt den 30 September 1847, med skyldighet att den 1 Juli 1848 i tjensten inträda och med befattningen fortfara sex månader efter uppsägning;

att de honom såsom verkmästare tillerkända aflöningsförmåner utgjorts af dels kontant lön, jemte fri bostad, och dels åtskilliga naturaförmåner;

att den kontanta lönen, hvilken i kontraktet var bestämd till 1,066 R:dr 32 sk. banko, motsvarande 1,600 kronor, genom Rikets Ständers beslut den 26 Oktober 1860 höjdes till 2,133 R:dr 33 öre R:mt, hvarjemte honom vid 1874 års riksdag tillades ett personligt lönetillägg af 800 kronor årligen, att utgå så länge han befattningen utöfvade;

att naturaförmånerna bestått af: 6 tunnor råg, 4 tunnor malt, 16 famnar ved, 5 lispund ljus, 182½ lispund hö, 100 lispund halm samt en trädgård, innehållande 15 kappland och ett potatisland om 9 kappland; samt

Bih. till Riksd. Prot. 1879. 6 Saml. 1 Afd. 7 Häft.

att härförutom Bladin vid 1856—1858 årens riksdag antogs till byggmästarebiträde vid pappersbruket mot åtnjutande af ett personligt arfvode af 375 R:dr R:mt årligen.

För öfrigt hafva fullmäktige i frågan anfört följande:

”I afseende å Bladins pensionsrätt förefinnes ingen annan bestämmelse än den i ofvanomförmälda kontrakt intagna, att nemligen »i händelse Bladin antingen efter uppnådda tjänste- och lefnadsår eller dessförinnan i anseende till genom sjuklighet uppkommen oförmögenhet att verkmästarebefattningen vidare bestrida skulle till erhållande af afsked sig anmäla, eger Bladin att pension af Tumba bruk åtnjuta i likhet med hvad som för ålderstigne pappersmästare vid Tumba hittills varit vanligt»; varande af Bladin i sådant hänseende företedda särskilda utdrag af fullmäktiges i Riksbanken protokoll af den 7 April 1788, den 10 Mars 1825 och den 23 Juli 1840, enligt hvilka de då på grund af ålder och sjukdom afskedade pappersmästare fått under deras återstående lifstid bibehålla den bostad, årslön och öfriga förmåner, som åtföljt pappersmästaretjensten.

På sätt och af orsak, som i fullmäktiges protokoll för den 19 December nästlidna år omförmäles, och till hvilket protokoll fullmäktige tillåta sig hänvisa, blef sistnämnda dag beslut fattadt om Bladins uppsägning från verkmästarebefattningen och skiljande från all vidare tjänstgöring vid pappersbruket, med honom dervid tillagd rättighet att under sex månader från uppsägningen, hvilken i behörig ordning egde rum den 31 sistnämnda månad, bibehålla de i kontraktet om verkmästarebefattningen honom tillagda löneförmåner.

Ehuru Bladins entledigande från sagda befattning vid pappersbruket sålunda icke egt rum under de i kontraktet med honom gjorda förutsättningar för erhållande af pension och sålunda icke heller någon *rättighet* i nämnda hänseende förefinnes, skulle det, enligt fullmäktiges åsigt, vara hvarken billigt eller med brukets sanna fördel öfverensstämmande att afslå allt afseende å hans nu gjorda ansökan. Bladin har, enligt hvad ofvan är upplyst, åt brukets tjänst egnat mer än 30 år af sitt verksamaste lif, han har i denna sin tjänst utvecklat drift, skicklighet, ihärdighet och företagsamhet samt genom åtskilliga erhållna viktiga uppdrag rönt flera bevis på åtnjutet förtroende. Att då lemna honom vid nära 60 års ålder efter afskedandet — äfven om detta skett utan hans egen begäran — utan allt understöd, det vore visserligen lika litet billigt som öfverensstämmande med förfarings-sättet mot Riksbankens ordinarie tjänstemän och icke heller — med afseende å möjligheten att för framtiden vid bruket kunna anställa och kvarhålla dugliga personer med tekniska kunskaper — förenligt med brukets sanna fördel.

Beträffande understödsbeloppets storlek, hafva fullmäktige ansett det-

samma lämpligen kunna och böra, i likhet med hvad för Riksbankens tjenstemän finnes uti 89 och 90 §§ af bankoreglementet i pensionshänseende stadgadt, bestämmas med hänsyn till hans lefnads- och tjensteår samt vid afgången från verkmästarebefattningen innehafda aflöningsförmåner, hvarför utan jemväl torde böra till förmån för Bladin tagas i betraktande, att han under hela sin tjenstetid innehaft en och samma ansvarsfulla befattning.

Vid det förhållande, att Bladin uppnått närmare 59 års ålder och i mer än 30 år såsom verkmästare vid bruket tjenstgjort samt senast åtnjutit aflöningsförmåner, hvilka, oberäknadt det honom tillerkända arfvode såsom byggmästarebiträde, torde kunna skattas till 4,000 kronor, skulle, med ofvanomörmälda grund för bestämmandet af understödsbeloppet, detsamma komma att uppgå till 2,400 kronor; och få fullmäktige i öfverensstämmelse med hvad sålunda blifvit anfördt hemställa, det Utskottet behagade hos Riksdagen förorda Bladin till erhållande af ett understödsbelopp af 2,400 kronor årligen att från och med den 1 Juli innevarande år af Riksbankens medel med 600 kronor i hvarje kvartal till honom utbetalas.“

Efter härförutom tagen kännedom af det i fullmäktiges ofvanintagna skrifvelse förda protokoll af den 19 December nästlidna år har Utskottet förehaft detta ärende till pröfning, dervid Utskottet, oaktadt de i samma protokoll omförmälda förhållanden, hvilka föranledt Bladins uppsägning från verkmästarebefattningen, likväl, med fästadt afseende å hvad fullmäktige här ofvan angående Bladins långvariga och förtjenstfulla verksamhet vid Riksbankens pappersbruk anfört, funnit sig böra till hans ifrågavarande ansökning tillstyrka bifall, på sätt och i den ordning fullmäktige föreslagit; i följd hvaraf Utskottet hemställer

att f. d. verkmästaren vid Riksbankens pappersbruk F. Bladin må för sin återstående lifstid tilldelas en pension af 2,400 kronor årligen, att från och med den 1 Juli innevarande år med 600 kronor i hvarje kvartal af Riksbankens medel till honom utbetalas.

Stockholm den 30 April 1879.

På Utskottets vägnar:

J. J. EKMAN.

Reservationer:

af Herr *Lyttkens*, med hvilken Herr *Sjö* instämt:

“Då vid ansökan om pension ej förefinnes någon juridisk rätt till densamma, bör vid ansökningens pröfvande tagas hänsyn till såväl den sökandes ålder, tjenstetid och oförmögenhet att genom eget arbete sig försörja som till hans uppförande och huru han skött sin tjänst.

Detta anser jag Utskottet ej hafva till fullo iakttagit vid förordandet af pension till *Bladin*, hvilken ej är så gammal och orkeslös, att han ej kan vinna anställning inom sitt yrke och ej visat sina förmän behörig aktning eller stält sig deras tillsägelser till efterrättelse samt genom origtiga uppgifter sökt nedsätta och förklena deras verksamhet, hvarigenom samarbetet med honom försvårats till förfång för göromålens vid bruket jemna gång.

Bladin har således strängt taget ej några berättigade anspråk på erhållande af pension; men med hänseende till hans framskridna ålder, hans långa verksamhet, hans förut visade nit och skicklighet i brukets tjänst äfvensom i betraktande deraf, att det ej vore rätt att, för det han i någon mån felat, lemna en gammal och i öfrigt oförvitlig tjenare värnlös, så instämmer jag i Bankofullmäktiges och Utskottets åsigt, att *Bladin* bör förordas till erhållande af någon pension, men skiljer mig från dem i afseende å beloppet, hvilket, med hänsyn till hvad här ofvan anförts, synes mig vara för högt, hvarför jag anser Utskottet hafva bort föreslå Riksdagen:

att f. d. verkmästaren vid Riksbankens pappersbruk *F. Bladin* må för sin återstående listid tilldelas en pension af 2,000 kronor årligen, att från och med den 1 Juli innevarande år med 500 kronor i hvarje qvartal af Riksbankens medel till honom utbetalas“;

af Herrar *Boström*, *J. Rundbäck*, *C. I. Bengtsson* och *Olof Andersson*.

Herrar *Ola Månsson*, *Åke Andersson* och *Gustaf Jonsson* hafva velat hafva här antecknad, att de ej deltagit i behandlingen inom Utskottet af förevarande ärende.